

B

Glasilo
Društva
baletnih
umetnikov
Slovenije

A

L

E

T

Leto VII
številki
1-2
februar
2007

Pičlih pet mesecev, predno bi doživel svojo stoletnico, se je 30. septembra 2006 poslovil

PINO MLAKAR, nestor slovenskega baleta, plesalec, koreograf, pedagog, filozof, častni meščan mest Ljubljane in Novega mesta, trikratni prejemnik Prešernove nagrade, dobitnik srebrnega častnega znaka svobode Republike Slovenije in prejemnik plesne nagrade mesta Münchna, častni predsednik Društva baletnih umetnikov Slovenije, tesni osebni prijatelj Edvarda Kocbeka ...

Društvo baletnih umetnikov Slovenije, v sodelovanju s SNG Opero in baletom iz Ljubljane in Maribora, Cankarjevimi domom, Radiotelevizijo Slovenija, Slovenskim gledališkim muzejem, Arhivom republike Slovenije in Slovensko akademijo znanosti in umetnosti ter ob podpori Ministrstva za kulturo, Mestne občine Ljubljana in Novo mesto, Krke d.d., Mercatorja d. d., Istrabenza d. d., Nove ljubljanske banke d. d. in Ministrstva za obrambo, je pripravilo projekt NEKDANJE SVEČANOSTI, v počastitev stoletnice rojstva in v poklon izjemnosti življenjskega in umetniškega opusa umetniškega para Pie in Pina Mlakarja.

Nekdanje svečanosti

skladnost v polstoltni 100 letnici rojstva
baletnega umetnika, pedagoga in mislilca
Pina Mlakarja

Namesto

uvodnika

Ožarjeni impulz Nekdanjih svečanosti

»... Prihaja zares novo obličje zemlje ... raste neka nova epoha človeške kulture, ki si je bistveno v nasprotju s tendenco polpretekle. Ta nova epoha je originalna in čudovita afirmacija racionalističnega principa tehnike in nedoumljivega bogoteženja. Približujemo se ravnotežju med tostranstvom in onostranstvom. Zemlja je mati in nebo je luč.« Ta ekstatična vera dvaindvajsetletnega Pina Mlakarja se po dolgi in sijajni umetniški in pedagoški poti genija, dolga desetletja v koraku v dvoje s kongenialno umetnico Pio Mlakar, ni izkazala za mladostni idealizem, ampak za vseskozi razodet uvid, da se človeštvu le v tem ravnotežju odpira »povzdignjenje življenja, gledanje božjega obraza, blagoslov energij, bližanje večnostnega smisla in odrešenje narave«.

Društvo baletnih umetnikov Slovenije, poosebljeno v predsedniku Vojku Vidmarju, Janezu Mejaču in Katarini Lavš in še nekaterih drugih sodelavcih, je ob smrti, ki je umetnika odtegnila zemeljskemu slavlju stoletnice, sodelovalo pri vseh poslovnih slovesnostih, organiziranih v Ljubljani in Novem mestu, potem pa 11., 12. in 13. decembra še trojno počastitev tega praznika: z bogatim zbornikom prispevkov za monografijo umetniškega tandema Mlakar, dvo-dnevni simpozijem, ki ga je vodila Katarina Lavš, in večmedijsko oblikovanim baletno-plesnim koncertom, sestavljenim iz 21 odlomkov enajstih koreografsko-plesnih stvaritev obeh umetnikov, po enem od njunih baletov poimeno- vanem *Nekdanje svečanosti*.

Vse tri počastitve so začetek uresničevanja umetnikove oporoke, ki ga kratko povzema tole naročilo: Novomeško usta-

novo za plesno umetnost »je potrebno materialno uresničiti. Nekaj je že bilo storjeno v ta namen, ko je Mestna občina Novo mesto z odlokom razglasila baletno domačijo *Pas des deus* za zavarovano kulturno dediščino. Za ustanovo je že zbran pomemben knjižni, rokopisni, publicistični, slikovni fond, podlaga za raziskovalno delo in za muzejske predstavitve, ki jih bo ustanova ob svoji dejavnosti potrebovala. /.../ Mestna občina in tovarna zdravil Krka sta usodno krojili najino baletno domačijo in če bi združeni sedaj pomagali, da se udejanji Ustanova plesne umetnosti, bi zgodovinski potek baletne domačije dobil pravno, pravično, kulturi koristno vsebino. /.../ Verjamem v slovensko kulturno javnost in njeno pomoč.«

Okrogla miza z naslovom *Kako naprej?* drugi dan simpozija, na kateri so sodelovali umetnikov sin Tomo Mlakar, njegova vnukinja Vesna Mlakar, Mojca Grabnar in Marta Rau, ki urejata zapuščino umetnikov v Arhivu Slovenije, vodja pravne službe v tovarni Krka Dušan Jenko in za kulturo zavzeta svetovalka na oddelku za kulturo Mestne občine Novo mesto Sandra Boršič, slovenski javnosti žal ni prinesla jasno opredeljenih načrtov o nadaljevanju dela, čeprav so snovalci *Nekdanjih svečanosti* k sodelovanju in v častni odbor pritegnili vse največje slovenske ustanove umetnosti, kulture in znanosti in njihove najodličnejše predstavnike.

Slovenska akademija znanosti in umetnosti je v Prešernovi dvorani dala prostor simpoziju, na katerem je njen predsednik, akademik dr. Boštjan Žekš izrecno obžaloval, da je ta najvišja nacionalna ustanova zagrešila nesrečno opustitev, ko umetnika ni izvolila v svoje vrste. Cankarjev dom je v Linhartovi dvorani gostil plesno predstavo, ljubljanska in mariborska Opera pa sta sodelovali s 63 plesalkami in plesalci, pevcem in kitaristom, ki so se z žarom

predali koreografskemu vodenju Ika Otrina, Christine Eckerle, Andreje Hriberšek, Bojane Nenadović Otrin, Maruše Vidmar, Vlasta Dedoviča, Janez Mejača in Vojka Vidmarja, režijski roki odrske upodobitve Igorja Koširja, umetniškemu vodenju Janeza Mejača po scenariju Danice Dolinar, Katarine Lavš, Igorja Koširja in Vojka Vidmarja; zaplesali so v kostumih Svetlane Vizintin in Lea Kulaša na sceni Urške Loboda.

»Njegova vest ima najfinejša merila. Hrabrost je takšna, da stoji celo čisto sam proti vsem. Pravičnost je takšna, da gre preko zakonov, ki so pisani. Modrost je takšna, da živi življenje sredi morja,« se je Mlakar na začetku svoje poti zavedal svojega poslanstva. Na svoji dolgi plovbi v dvoje »z belo jadrnico v daljo« je vselej molil *Ubrano pesem lokostrelca*, ki jo je zaslišal v sebi prav tako že na začetku poti: »O, Gospod,/ v telo si me postavil,/ da sem./ Kot prožno jeklo si mi usločil hrbtnico/ in ramena kot bronast lok./ Z veseljem si napolnil moje skakanje./ Rokam si zaukazal, da Te hvalijo,/ in v dlani si mi položil tiho govorico./ Z dragocenim sokom si me pobarval/ in srce obdaril s praritmom./ Iz zemlje si me zaklical/ in zemlja mi je mati./ Silen in strasten je njen klic. / Silnejši in strašnejši pa je Tvoj protiklic./ O klic Luči!/ O Gospod,/ ki si morje in nebo in si vendar nad vsem./ O Nerazumljivi,/ človekovo telo si si izbral kot prebivališče/ in povelečal si ga po svojem vstajenju.«

Gledališče kot podoba sveta je brez posvečenosti svojih protagonistov, kot jo upesnjuje Mlakar, produkcija za preživetje, služba namesto služenja. Pravda okoli lastništva domačije in skrbništva nad zapuščino, nad katero po umetnikovi smrti bdi sin Tomo Mlakar, morda lahko na zunaj upočasni korak do

uresničitve tega centra, a zamisel je del veliko širšega nevidnega načrta, kot se lahko zdi ob tej začasni oviri. Večna baletna domačija je namreč že včlenjena v verigo planetarnih duhovnih oaz: v zvezi z njo še malo ne gre samo za ples take ali drugačne smeri in izvora, koreografijo, plesopisno izobrazbo, gledališče, gledališko kritiko in zgodovino, muzej, knjižnico, arhiv, marveč prek vsega naštetega – predvsem za tisto, kar je bilo razodeto sozvočju dveh radoživo v nebo zazrtih duš in po čemer sega človeštvo vso svojo zgodovino.

Ko Društvo z *Nekdanjimi svečanostmi* slavi stoletnico Pina Mlakarja – počastitve namreč še trajajo, saj bo 2. marca, na umetnikov stoti rojstni dan, plesna predstava obnovljena v Novem mestu –, gre v bistvu predvsem za trkanje na duhovna vrata *Večne plesne domačije*, ki se bodo odprla tudi stvarno, ko bodo temu orjaškemu impulzu sledili še vsi nadaljnji. Novo poklicno gledališče v Novem mestu je zagotovo tudi nevidni sad plesnogledališkega laboratorija-observatorija *Pas de deux* in ga bo ta novorojeni prostor morda celo prepoznal v duhu umetnikove oporoke. Tak prostor kontemplacije potrebuje gledališče kot duhovni pojav in kot jadrom vetra predana družina cirkusantov, v kateri lahko genija v ekstazo umetniškega poslanstva vzdrami že poskakovanje cirkuške opice na trgu ...

Slovenska stanovska in najširša kulturna javnost je z *Nekdanjimi svečanostmi* dobila impulz, zajet s tako širokim zamahom in tako živo prežarjen z duhom slavljencevega genija in njegovega ženskega drugega jaza, da ima vsakdo, ki se ga je dotaknil, po svojem navdihu in meri možnost najti način, da se tej misiji pridruži, kajti »vsak duhovni potres je božja zadeva ... Potres obišče dušo in nikdo ne ve ne ure ne dneva ... Ob naše duše udarjajo valovi iz onostranosti in zvenijo v njihovi globini kakor v srebrni školjki ... Tam notri, v zadnji globini nas samih, je pretajni prožilec našega poleta, naše brezkončne prostosti in radostne borbe,« je bilo pesniško oznanjeno na začetku veličastnega potovanja Pina Mlakarja in njegovih velikih sodobnikov v krogu križarjev na Slovenskem konec dvajsetih let prejšnjega stoletja. Na slavlju *Nekdanjih svečanosti* pa je zazvenelo v dvignjeni desnici preroka na filmskem platnu, za katero pade zastor, da se lahko nadaljuje »radostna borba« za »zares novo obličje zemlje«.

Nada Šumi

Otvoritev simpozija: voditeljica simpozija prof. psih. ped. Katarina Lavš in akademik prof. dr. Boštjan Žekš, predsednik SAZU, ki se je med drugim v imenu SAZU opravičil za preteklost, v kateri izjemna kulturno-umetniška veličina z imenom Pino Mlakar, ni našla mesta na seznamu članov

NAGRADA PREŠERNOVEGA SKLADA baletnemu plesalcu-solistu Antonu Bogovu

Letošnji kulturni praznik je prav poseben za vso slovensko baletno umetnost, saj je ena od nagrad Prešernovega sklada »priplešala« v roke trenutno »najzaposlenejšemu« slovenskemu baletnemu umetniku **Antonu Bogovu**, dobrodošlemu na odrih doma in v tujini. Nagrado je prejel za umetniške dosežke v preteklih dveh letih s poudarkom na vlogah Johna v Grku Zorbi in Princa Siegfrieda v Labodjem jezeru.

Anton Bogov, nesporno najbolj žlahten ambasador slovenskega baleta, vnaša v naš prostor ugodje evropske in svetovne baletne scene nemara tudi zato, ker je daleč od kričavosti, da je klasični balet preživel. Bogov pooseblja trditev, da je klasični balet v svojem bistvu vzgoja telesa, tega edinega plesalčevega instrumenta in da plesalec z ustrezno in vztrajno negovanim gibom lahko pleše tudi v sodobnih koreografijah, medtem ko sodobni plesalci v klasičnih baletih ne morejo. Tudi po zaslugi zavezanosti klasičnemu izročilu Bogov v minulih dveh sezonah ustvari dve izjemni plesni kreaciji, ki s svojo raznolikostjo ter kontrastnimi značajmi in plesnimi zahtevami samo še potrjujeta širok razpon njegove umetniške moči. V uspešnici sodobnega baleta Mikisa Theodorakisa/Lorce Massina *Grk Zorba*, Bogov liku Johna vdahne potreben širok razpon čustev in prepričljivo prikaže značajsko zorenje in preobrazbo naivnega mladeniča. Tudi v klasičnem baletu Petra Iljiča Čajkovskega/Mariususa Petipaja, *Leva Ivanova Labodje jezero* Bogov v vlogi princa Siegfrieda dokazuje svojo naravnost v poglobljeno in živo občutenje koreografije, hkrati pa se potrdi kot kreativen in ambiciozen plesalec, ki si želi optimalno izvesti zaupano mu nalogo. Obe vlogi, kakor koli raznovrstni in celo neprimerljivi, družijo vrhunska, tehnično brezhibna in umetniško dovršena izvedba, ki jo zaznamujejo mehki loki gibov,

Foto Vojko Vidmar

Anton Bogov

Foto Ivan Vinovški

Labodje jezero – Alenka Ribič Laufer, Anton Bogov in baletni zbor

osupljiva moč, točnost in obenem gracioznost pri visokih skokih ter poglobljen občutek za karakterizacijo oseb. Anton Bogov je z obema vlogama dosegel svojo umetniško zrelost, ki jo zmorejo vzpostaviti samo najbolj predani in nadarjeni plesalci. Našo nergavo stvarnost je napolnil z novim upanjem in zaupanjem v vrednost in smiselnost plesnega izpovedovanja. Tudi zaradi prepoznavne umetniške in človeške karizme Antona Bogova upanje za balet postaja svetlejša.

Janez Mejač

NAGRADE LYDIE WISIAKOVE

Društvo baletnih umetnikov Slovenije je maja 2006 podelilo svoje letne strokovne nagrade Lydie Wisiakove in ob tej priložnosti na odru SNG Opere in baleta Ljubljana v svečanem programu združilo 15 najvidnejših solistov slovenskega baleta.

Nagrado sta prejeli:

Ana Vovk Pezdir za izjemne zasluge za popularizacijo baletne umetnosti med mladimi na področju neodvisne baletne dejavnosti in

Bojana Nenadović Otrin za vrhunska izvedba vloge Julije v baletu Edwarda Cluga Radio and Juliet.

Ana Vovk Pezdir

Koreografinja in pedagoginja Ana Vovk Pezdir je ena tistih zelo redkih ljudi, ki jo krasi vrelec idej, neusahljiva energija, neupogljiva volja in odločnost, velika skromnost in ob tem – neusahljiva ljubezen do plesa in mladih. Od leta 1984 dalje, s krajšim predahom, spoznava sladkosti in bedo samozaposlenosti v kulturi.

Foto Vojko Vidmar

Ana Vovk Pezdir

Njena pestra in nadvse barvita plesna in koreografska pot se začne s srečanjem z baletom v osnovni šoli v Šoštanju, kjer bistra učiteljica Ana Dominik iz Velenja v Aninih stvaritvah prepozna talent in ji dovoli, da poleg njenih del na odru predstavi tudi svoja. Plesno-umetniški »strup« je pričel svoj zmagoviti pohod. Sledijo kasnejša srečanja s tujimi učitelji in leto odkrivanja plesnega Londona.

Leta 1975 zapisuje kot leto svoje prve resnejše koreografije, kateri sledi izjemno dolga vrsta plesnih stvaritev, ki sega do današnjih dni. Njena plesna oblikovanja močno presenečajo z zelo širokim izvorom idejnih zasnov, ki ne izključujejo znanosti, tehnike, prirode, vsakodnevnega življenja, ljudskih odnosov ...

V času materinstva, ko je ples potisnjen nekoliko v ozadje, odkrije svojo ljubezen do filma, snema, montira in svoje izdelke vključuje v odrsko dogajanje, čemur danes pravimo multi-medijsko ustvarjanje.

V osemdesetih letih ustvarjalnost Ane Vovk Pezdir prične odkrivati tudi Ljubljana skozi njene številne koreografije na Dnevih plesa v Cankarjevem domu, kjer s srednješolsko skupino za sodobni ples z imenom AKT izjemno uspešno predstavlja svoj bogati miselni svet, preoblikovan v plesno govorico.

Nadaljevanje predstavlja Otroško plesno gledališče Harlekin s številnimi predstavami.

Leta 1988 se trdno odloči, da v orkestrski jami, tj. med Ljubljano in Mariborom, ki nosi ime Celje, tamkajšnji otroci pač ne bodo prikrajšani za pravico do bližnjega srečanja z baletom. Na njeno pobudo in prošnjo koreograf in pedagog Henrik Neubauer naslednja štiri leta prenaša in sadi svoje baletno znanje na gredice tamkajšnjih otrok. Anina želja, da bi tamkaj vzcvetela nižja baletna šola ostane neuresničena. Za Anino inventivnost in trmo pa je to enostavno nesprejemljivo dejstvo, ki nikakor ne sme prizadeti otrok. Izoblikuje si svojo privatno pot in ustanovi firmo »Harlekin, plesno gledališka dejavnost d.o.o.«, v okviru katere je na plesnem področju počela vse, v kar je verjela, žal hkrati tudi spoznavala robove zmog-

ljivosti. Iskrena ljubezen in vztrajnost sta se obrestovali. Danes s ponosom ugotavlja, da je bila v sezoni 2005/06 na Srednjo baletno šolo v Ljubljani ali Mariboru sprejeta že deseta učenka baleta šole Harlekin in že peta generacija tamkajšnjih učenk končuje program nižje baletne šole.

A misli Ane Vovk Pezdir ne poznajo mirovanja. Vzgojni smoter baletnega pouka je ne zadovoljuje v celoti. Manjka družnje in primerljivosti z drugimi šolami, kar izkusijo na Mednarodni reviji šol in studijev klasičnega baleta v Karlovcu, kjer uplenijo tretjo nagrado.

Ideja je izoblikovana. Ano mučijo samo pomisleki v zvezi s tekmovalnostjo, ki je v sferah umetniških dejavnosti vedno lahko vprašljiva.

Leto 2005. Na pobudo in z ogromno mero vložene volje in energije Ane Vovk Pezdir se v Celju zgodi 1. Revija klasičnih baletnih šol v Sloveniji, ki jo na pot pospremi Anine besede: »Neodtujljiva pravica vsakega otroka je, da svoje sanje in želje, povezane z baletom, tudi uresničuje.« 180 učenk in učencev iz raznih krajev Slovenije ima prvič priložnost predstaviti svoje delo in ga hkrati primerjati. Led je bil prebit. V letošnjem letu se je v Sežani dogodila 2. Revija, s še večjim številom šol in še večjim številom otrok.

Srečno pot želimo novoustanovljenemu društvu Ane Vovk Pezdir, ki nosi ime »Harlekin, društvo za umetnost plesa«, Ani pa še zelo dolgo obdobje, izpolnjeno z voljo, energijo in ljubeznijo.

Od srca si želimo, da bi dolgoletna »Harlekinova« borba za lastne prostore doživela svoj epilog!

Vojko Vidmar

Bojana Nenadović Otrin

Odhajajoči na ogled premiere Radio and Juliet, z vedenji o Clugovih predhodnih predstavah, smo pričakovali uspešno in atraktivno predstavo in ob tem dočakali presenečenje – plesalko, balerino vrhunskih kvalitiet, Bojano Nenadović Otrin. V naših baletnih gledališčih dotlej relativno nepoznana je s svojimi izjemnimi kvalitetami enostavno in suvereno lansirala predstavo, ki v veliki meri odstopa od utečenih standardov, na pot njene očitne uspešnosti. Ob šestih moških, izjemnih baletnih umetnikih, ki ji v predstavi stojijo nasproti kot njen antipod, je s svojim navdušujočim talentom, briljantno baletno tehniko in umetniškostjo, prepleteno z inteligenco, prikovala nase poglede gledalcev in, lahko bi rekli, »ukradla show«. Bojana Nenadović Otrin, ki je svojo umetniško pot pričela v Nemčiji, očitno z velikim uspehom v svoj ples in umetniški izraz vključuje vedenja, s katerimi se bogati na študiju teatrologije in kulturnega managementa v Nemčiji. Po izjemni kreaciji in izvedbi Julije si želimo še dolgo vrsto vlog, ki ji bodo sledile, in se veselimo, da je slovenska baletna scena obogatena z umetnico tolikšnega umetniškega formata.

Vojko Vidmar

Foto Ivan Vinovrški

Bojana Nenadović Otrin in Jaš Otrin

Foto Ivan Vinovrški

Labodje jezero – Bojana Nenadović Otrin in Jaš Otrin

Arhitektura tišine

Plesno-glasbeni projekt Edwarda Cluga

Glasba: Wolfgang Amadeus Mozart, Zbigniew Preisner

Koprodukcija SNG Opera in balet Maribor in Ljubljana ter Festival Ljubljana

25. junija 2006 smo v okviru Festivala Ljubljana v Križankah doživeli krstno predstavitev plesno-glasbenega spektakla Arhitektura tišine v režiji in koreografiji Edwarda Cluga. Projekt je prvič v zgodovini združil okrepljene umetniške moči obeh nacionalnih operno-baletnih gledališč. Jeseni je bila predstava premierno izvedena na odru Opere in baleta SNG Maribor, kasneje še v Cankarjevem domu v Ljubljani. Sodelovalo je 90 pevcev, 80 glasbenikov in 40 plesalcev. Glasba je bila izbor iz dveh rekviemov obeh skladateljev. Koreograf Edward Clug je predstavo pospremil z besedami:

»Odhajamo in ostajamo hkrati. Ostajamo v spominih tistih, ki ostajajo, ostajamo v svojih delih, ostajamo in živimo v svojih sledeh, takšnih in drugačnih. Rekviem lahko doživljamo kot odo življenju, kot odo naši »zapuščini«, sledem, ki jih puščamo v tem času in prostoru tistim, ki ostajajo, in tistim, ki prihajajo.«

Letna predstava Baletne in Srednje baletne šole v Ljubljani 2006

23. in 24. aprila 2006 se je tri tedne za mariborsko »na ogled postavila« tudi ljubljanska baletna šola.

Poleg Etud, s katerimi so svoje dosežke predstavili posamezni oddelki in njihovi pedagogi, so bili na sporedu še stilni in karakterni plesi, ki sta jih pripravili Darja Sebastian in Tanja Pavlič, sodobno koreografijo pa je pripravil Damaas Mithras Thijs. Za sklep večera so dijakinje Srednje šole odplesale Paquito Ludwiga Minkusa, v kateri se je v solističnih variacijah predstavilo vseh sedem diplomantk (Dominika Bučar, Mariša Nač, Tamara Polanc, Maša Robič, Alena Medich, Maja Verčko in Liza Volk), ki hkrati predstavljajo zadnjo od dolge vrste baletnih generacij, ki jih je pedagoginja Maruša Vidmar spremila do praga profesionalnega življenja. Žal trenutna situacija v naši družbi ne obeta mladim baletnim plesalkam nič dobrega. Delovnih mest v baletnih ansamblih Ljubljane in Maribora enostavno ni, delno tudi zaradi kleščanja pravic beneficiranega staža za baletne plesalce in splošnega daljšanja delovne dobe. Podatek, da je ogrožena celo nastavitve Alene Medich, ki je ena najboljših učenk v vsej zgodovini šole, hkrati prvonagrajenka z državnega baletnega tekmovanja leta 2005 (istega leta je zastopala Slovenijo na Evrovizijskem tekmovanju mladih plesalcev v Varšavi), je dovolj in preveč zgovoren! S stališča umetnosti in v zaščito tistega resnično kvalitetnega, kar uspešno »pridelati« doma, bi nujno morali najti način, da to po šolanju tudi negujemo in podpiramo in ne nazadnje tudi izkoristimo, saj so sredstva, vložena v njihovo šolanje, znatna. Druga resnica pa je, da je Evropa preplavljena z izjemno kvalitetnimi baletnimi plesalci, a pričakovati, da bodo prišli k nam za plačo v znesku 700 €, od katere bi polovico morali dati za najem bivališča, bi bilo preoptimistično. Posledično je jasno, kaj prihaja k nam iz tujine ...

Foto Ivan Vinovski

Arhitektura tišine

Zanimiva so bila srečevanja z vtisi in kritičnimi mišljenji po predstavah; slišali smo kompletno paleto doživljajskih možnosti. Nekako bi jih lahko zaokrožili z ugotovitvijo, da so najmočnejše občutili tisti, ki so projekt sprejeli kot zaključeno umetniško celoto in se niso »obremenjevali« z analiziranjem posameznih segmentov predstave.

Foto Robert Balen

Diplomantke Baletne šole iz Ljubljane med nastopom

Foto Vojko Vidmar

Diplomantke Liza Volk, Maja Verčko, Dominika Bučar, Mariša Nač, pedagoginja Maruša Vidmar, Maša Robič, Tamara Polanc in Alena Medich

Od Ohrida do Biarritzja – gostovanj polno leto za balet SNG Maribor

Leto 2006 je bilo za baletni ansambel Slovenskega narodnega gledališča Maribor posebej intenzivno z gostovanji. Poleti so se vrstila eno za drugim in baletnike popeljala na odre med Ohridom v Makedoniji ter Biarritzom v Franciji. Sledilo je še dvoje gostovanj v Izraelu in na Nizozemskem. Poleg bučnih aplavzov in ovacij občinstva so prinesla tudi dve nagradi.

Balet SNG Maribor je serijo gostovanj začel že konec junija na Festivalu Ljubljana v Križankah. Premierno je izvedel plesno-glasbeni projekt Edwarda Cluga *Arhitektura tišine*. Z baletom *Grk Zorba* M. Theodorakisa pa je 7. julija gostoval v Oderzu v Italiji.

S predstavo E. Cluga *Tango* je 10. julija gostoval v Umagu na sedmem mednarodnem festivalu komornega gledališča Zlati lev. Tam je strokovna žirija ovenčala predstavo z enim od štirih enakovrednih grand prijev, ob tem ko jo je za najboljšo predstavo razglasila tudi publika.

Sledilo je gostovanje na festivalu Histria v Pulju, kjer je balet 13. avgusta na Brionih izvedel *Radio & Juliet* Edwarda Cluga. Z isto predstavo je bil 16. avgusta v gosteh v Makedoniji na festivalu Ohridsko ljetno, 22. avgusta na Festivalu Ljubljana pa v Križankah. V okviru slednjega festivala je v Cankarjevem domu 24. avgusta izvedel še balet *Labodje jezero*. S Clugovo uspešnico *Lacrimas je* 2. septembra gostoval v Portorožu.

6. gala večer novih baletnih koreografij na slovensko glasbo

Kot že vse od leta 2000 je tudi letos društvo organiziralo Gala večer novih baletnih koreografij na slovensko glasbo. Letošnji večer je zaradi rekonstrukcije in dogradnje operne stavbe prvič doživel premiero v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani, 1. oktobra 2006, večer smo ponovili v Šeškovem domu v Kočevju 14. oktobra in 5. novembra v Veliki dvorani SNG Opere in baleta Maribor. 25. februarja 2007 ga bomo ponudili v uživanje tudi ljubiteljem baletno-plesne umetnosti v Gledališču v Koprju.

Povsod smo nastopili pred prijetno polno dvorano. Publika nas je kljub nekoliko daljšemu programu, ki je potekal brez premora, zelo lepo sprejela. Letos se je predstavilo rekordnih 12 koreografov, z enajstimi kompozicijami. Razveseljuje dejstvo, da je bilo od dvanajstih koreografov kar sedem takšnih, ki jih v naših programih prejšnjih let še nismo videli. Veliko zanimanje za sodelovanje na večeru nas zelo razveseljuje, saj se zdi, da se večer razvija in se bo verjetno ohranjal v takšni ali podobni obliki tudi naprej.

Veseli nas, da sta se na letošnjem večeru pojavila tudi dva koreografa iz vrst slovenskih plesalcev, ki sicer delujejo v tujini. Kot zanimivost lahko zapišemo, da so v eni od točk slovenske ljudske pesmi izvajale glasbenice v živo, kar je večer še dodatno obogatilo. V posebno čast nam je bilo, da je kar nekaj skladb doživelo na večeru krstno izvedbo (Mario Marolt – Relativne princeske, slovenske ponarodele pesmi posvečene Slovenkam, v priredbi Špele Benčina (flavta), Barbare Žorž (čelo) in Andreje Sonc (vokal), drugi del skladbe Poslednji vitez, v avtorski izvedbi skupine Space trippers, Marko Urbanek – Škoda čustev in časa, ter skupina Katalena – Pastirček).

Zelo smo hvaležni tudi avtorjem glasbe, ki so nam ljubeznivo

Foto Arhiv SNG Opera in balet Maribor

Julija z Romei v Biarritzju: Sergiu Moga, Christian Guerematchi, Tiberiu Marta, Eugen Dobrescu, Mojca Kalar Simič, Edward Clug in Matjaž Marin

12. septembra je baletni ansambel SNG Maribor gostoval na prestižnem plesnem festivalu Le temps d'aimer, ki tradicionalno gosti najboljše plesne zasedbe z vsega sveta v francoskem obmorskem mestecu Biarritzju. Zbranimu občinstvu se je predstavil z *Radio & Juliet*.

Z *Radio & Juliet* so umetniki oktobra gostovali na vodilnem plesnem festivalu Eurodance v nacionalni operi v Tel Avivu v Izraelu in zatem prav tako uspešno še na Nizozemskem.

Alan Kavčič

dovolili uporabo njihovih del. Tako je nastal večer raznolikosti, ki ga je besedilo scenarista Tomaža Letnarja, v interpretaciji igralko Violete Tomič, s pomočjo baletne plesalke Ane Hrastelj, povežalo v zaključeno in smiselno celoto.

Najlepše se zahvaljujemo Uredništvu za resno glasbo in balet TV Slovenija, ki je tudi letos omogočilo snemanje večera in na ta način pripeljalo našo lepo umetnost v številne domove televizijskih gledalcev. Večer so predvajali na prvem programu TV Slovenija 21. 12. 2006, in smo v pričakovanju ponovitve oddaje.

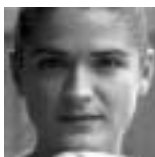
Za pomoč pri realizaciji večera se zahvaljujemo Ministrstvu za kulturo RS, Mestni občini Maribor in operno-baletnima gledališčema Ljubljane in Maribora, Cankarjevemu domu, Veleposlaništvu Združenih držav Amerike, Uradu vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, Milwaukee Dance Theatre ter številnim posameznikom.

Upamo, da se ob letu osorej ponovno srečamo v prav tako velikem številu in skupaj uživamo v novih, prav tako dobrih koreografskih stvaritvah.

Sonja Kerin

Plakat prireditve

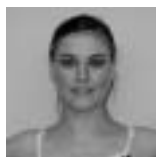
RELATIVNE PRINCESKE

Koreografija: Uršula Teržan
 Glasba: Mario Marolt
 Ples: Sonja Kerin, Ksenija Kovač,
 Barbara Križaj, Manca Krnel,
 Urša Vidmar

Foto Robert Balen

»Princeske« na konicah prstov

IZMIŠLJENA (Imaginable)

Koreografija in ples: Dana Petretič
 Glasba: Josip Ipavec

Foto Robert Balen

Dana Petretič

KLIŠE

Koreografija: Tamara Divjak
 Glasba: Boris Benko
 Ples: Tamara Divjak, Ines Urošević,
 Lucija Divjak

Foto Robert Balen

Tamara Divjak, Ines Urošević

CIGANKA

Koreografija in ples: Tamara Polanc
 Glasba: Danijel Černe - Mystic

Foto Robert Balen

Tamara Polanc

NO PARTICULAR PLACE

Koreografija: Martina - Tina Dobaj Eder
 Glasba: Nino Mureškič
 Plešeta: Kristina Pojbič Chapaigne,
 Kjara Starič

Foto Robert Balen

Kristina Pojbič Chapaigne, Kjara Starič

SLOVENKE

Koreografija: Gregor Guštin
 Glasba: slovenske ponarodele pesmi
 Ples: Branka Dukarič, Sonja Kerin,
 Barbara Križaj, Regina Križaj Babačič,
 Urša Vidmar

Foto Ivan Vinovrški

Sonja Kerin in glasbenice

POSLEDNJI VITEZ

Koreografija: Žiga Jereb
 Glasba: Blaž Arnič in skupina Space
 trippers
 Ples: Tjaša Kmetec, Rita Pollacchi,
 Barbu Alexandru Ioan, Cosmin
 Agavriiloaei

Foto Ivan Vinovrški

Tjaša Kmetec, Rita Pollacchi

ŠKODA ČUSTEV IN ČASA

Koreografija in ples:
 Vita Osojnik, Marko Urbanek
 Glasba: Marko Urbanek

Foto Robert Balen

Vita Osojnik, Marko Urbanek

NAZAJ JAZ POJDEM ...

Koreografija: Isabelle Kralj
 Glasba: Vlado Kreslin & Zof de Zur
 (M. Punteri / trad.)
 Ples: Nena Vrhovec Stevens

Foto Robert Balen

Nena Vrhovec Stevens

PASTIRČEK

Koreografija: Valentina Turcu
 Glasba: skupina Katalena
 Ples: Matjaž Marin, Jevgenija Koškina
 ter člani baletnega ansambla
 SNG Opera in balet Maribor in člani
 Druge scene prvega odra Maribor

Foto Robert Balen

Jevgenija Koškina in zbor

JUHČA ZA DVA (Welcome home)

Koreografija: Siniša Bukinac
 Glasba: Igor Lumpert
 Ples: Dana Petretič, Siniša Bukinac

Foto Ivan Vinovrški

Dana Petretič, Siniša Bukinac

Pogled v baletni svet (Učne ure)

Z namenom, z naše baletne umetnosti odstirati tančice, ki jo pri mnogih ljudeh delajo »misteriozno«, nekako »odmaknjeno« od realnosti, morda celo »vzvišeno« in namenjeno izključno poznavalcem in sladokuscem, si Društvo baletnih umetnikov Slovenije še naprej prizadeva približati baletno umetnost čim širšemu krogu ljudi. Veselimo se, da vsepovsod srečujemo veliko zanimanja in navdušenja. Pri »zastrupljanju« z baletom pa smo najuspešnejši pri naših najmlajših.

Učne ure o baletu oz. Pogled v baletni svet smo preteklo leto 2006 začeli v daljni Vinici, nadaljevali marca s tremi izvedbami v Laškem, sklenili pa najbolj množično v prednovoletnem času v mariborski regiji.

Navduševali smo otroke v OŠ Svečina v Zg. Kungoti, v OŠ Ludvika Pliberška, v OŠ Rada Robiča in v OŠ Gustava Šilaha v Mariboru, vsem pa se je najgloblje in najiskreneje v srce vtisnilo srečanje z otroki psihiatričnega oddelka Splošne bolnice v Mariboru, ki bi nas »najraje vzeli za svoje«.

Svoje delo v letu 2006 smo zaokrožili 26. decembra s sooblikovanjem božično-novoletnega koncerta v Prevaljah, kjer nas je ponovno gostilo kulturno društvo Mohorjan.

Kmalu po novem letu smo prejeli tole pismo:

Spoštovani,
čprav smo v polnem zamahu začeli z delom v novem letu, se v spominih še kar vračamo v preteklo leto. Tudi zaradi Vas. December je poln dogodkov in obdarovanj. Krasno darilo ste našim učencem pripravili tudi Vi z izvedbo učne ure baleta. Z Vami je bilo zelo lepo, učenci so uživali in po Vaši predstavitvi so narisali risbice, ki Vam jih v zahvalo in spomin na naše druženje pošiljamo. Hvala Vam za odlično predstavitev baletne umetnosti.

Vsem sodelujočim želimo v prihodnosti še veliko baletnih korakov, veliko užitka, veliko ustvarjalnega nemira pri delu in še podobnih druženj z mladimi gledalci.

Lepo vas pozdravljajo učenci in učitelji OŠ Ludvika Pliberška, Maribor.

Podpis: mentorica kulturniške dejavnosti Sonja Antolič in ravnatelj Srečko Pungartnik

Foto Vojtko Vidmar

Prevalje – Tamara Polanc je navdušila s svojim »lebdjenjem«

Nikakor nam ne gre iz spomina navdušeno sodelovanje otrok v nabito polni veliki dvorani SNG Maribor ob lanski predstavi otroškega baleta Tinko Polovinko. Nastal je v sodelovanju Društva slovenskih skladateljev in DBUS na glasbo Janija Goloba, Tomaža Habeta, Petra Kopača, Andreja Missona in Petra Šavlija in v koreografiji Vlasta Dedoviča. Posvečen je bil 80-letnici skladatelja Janeza Bitenca. Žal zaradi pomanjkanja sredstev in zahtevnosti projekta do ponovitev ni prišlo.

Foto Arhiv OŠ Ludvika Pliberška

Učna ura o baletu na OŠ Ludvika Pliberška, učenci z gosti

10. konferenca daCi v Haagu

Ples na globalni ravni

Ana Vovk Pezdir

Letošnje konference z naslovom Barvanje čutov, sta se prvič udeležili predstavnici Slovenije – Razprave na temo, kakšen naj bo učitelj plesa

DaCi (Dance and the Child International) je neprofitna mednarodna organizacija, ki promovira in razvija ples za otroke in mladostnike na globalni ravni. Ideja za daCi je vzniknila leta 1978 na univerzi Alberta (Kanada), sama organizacija pa je bila ustanovljena leta 1982. Članstvo v daCi-ju se povečuje, na letošnji konferenci v Haagu je sodelovalo preko tisoč udele-

žencev iz 23 držav z vseh kontinentov, med njimi prvič tudi iz Slovenije.

Cilji daCi-ja so razvijati možnosti za mlade po vsem svetu, da bi izkusili ples kot ustvarjalci, izvajalci in gledalci, podpirati zavedanje o socialni in kulturni različnosti v plesu, opogumljati in omogočati raziskave v vseh pogledih plesa za mlade, zagovarjati in vključevati ples v vzgojo in druge družbene programe, spodbujati izmenjavo in sodelovanje med člani na nacionalni, regionalni in internacionalni ravni.

Letošnja konferenca z naslovom *Barvanje čutov* je bila 10. po vrsti in prvič sva se je udeležili tudi Slovenki. Vstop skozi vrata daCi-ja ni preprost in brez pomoči starejših članov ne bi bil mogoč. Zahvala za prvi vstop udeležencev iz Slovenije v daCi gre prof. Ivančici Janković iz zagrebške »Škole za suvremeni ples Ane Maletić«, ki ima svetovno veljavo.

Z našo dvanajstletno učenko – plesalko Živo Vrečko sva pripotovali v Haag s poznavanjem nekaterih obetavnih informacij in veliko pričakovanji in dobili sva več od pričakovanega. V osrednjih petih dneh intenzivnega dela je bilo na programu 220 dogodkov, povezanih s plesom: praktikum je bil namenjen otrokom in mladini (velika pestrost plesnih tehnik in delavnic) ali odraslim (masterclass), nekatere delavnice so bile namenjene otrokom, druge odraslim (strokovnjakom z različnih področij plesa), tretje otrokom in odraslim skupaj. Zanimive in mnogokrat s presežki so bile predstave v izvedbi otrok in mladih ter predstave za mlade v izvedbi vrhunskih profesionalcev. Številna predavanja in predstavitve raziskav s področja plesa pa so razkrivala aktualno in pri nas še neraziskano tematiko.

Šestdnevno druženje je pokazalo kvaliteto plesa na različnih koncih sveta, problematiko, s katero se soočamo plesni pedagogi, koreografi in sorodni ustvarjalci, raziskovalci in znanstveniki ter probleme in gorečnost mladih, bodočih ali že uveljavljenih plesalk in plesalcev. Naj iz množice doživetij izpostavim nekatera.

Tistim, s katerimi smo pisali nacionalni program za sodobni ples (za raven osnovne šole), bo gotovo razumljiva moja vznemirjenost, da sem lahko poslušala predavanje Jacqueline Smith - Autard, avtorice knjig o umetnosti plesa v vzgoji, avtorice uspešnice Dance Composition in še vedno aktivne raziskovalke plesne pedagogike. Praktično delo v njeni delavnici je bilo zgoščeno in intenzivno, vse pa nas je presenetila s predstavitvijo svojih računalniških programov za poučevanje plesne kompozicije.

V delu programa, ki je bil namenjen otrokom in odraslim, so bile nepozabne plesne predstave. Nizozemski sodobni ples se je razkril v vsej svoji prepoznavni kvaliteti, presenetila je morda le še širina te kvalitete. Eden od vrhov sta bila prav gotovo dva programa: Gala of Dutch Dance in v okviru Mladinske kulture predstavitev štirih mladih (vrhunskih) nizozemskih plesalcev različnih plesnih stilov in iz različnih socialnih okolij. Po svoji plesni predstavi so na odru pred mikrofonom razkrili svoje motive za plesanje in ovire ter težave, ki so jih premagovali na poti k uspehu. Vsaj eno ime iz četverice je poznano tudi našim bralcem, to je Milou Nuijens, ki je zmagala na evrovizijskem plesnem tekmovanju s plesom Snake. Dogodek je pokazal zrelost mladih, njihovo odgovornost do plesa in hude preizkušnje na plesni poti. Nekateri trditve, ki so jih izrekli za mikrofonom, so postale iztočnice za dogodek naslednjega dne, ko so ostali mladi plesalci tekmovali v debatiranju o posameznih trditvah (ena od trditve je npr. bila: plesalca nima smisla potiskati naprej, sam mora imeti motivacijo, druga: plesalec mora sam najti mejo, do katere je zanj smiselno,

Baletne aktivnosti v gorenjskem koncu s Kulturnim društvom Feniksbalet

(Nena Vrhovec Stevens)

Baletni 4. poletni seminar v Naklem

Veliko mladih baletnic, učenk različnih šol, se je udeležilo našega že četrtega Gorenjskega poletnega baletnega seminarja. Letošnji gost seminarja je bil Jocelyn Alizart – priznani mednarodni pedagog, koreograf in učitelj. Poučeval je klasični balet – vsakodnevni »baletni dril«, in to za obe skupini. Duet – pas de deux, je poučeval Andrew Stevens s pomočjo Gaja Rudolfa in Igorja Čupkoviča.

Foto Ana Vovk Pezdir

Zaključna svečanost s plesom v coklah Hansa van Manena. To je bil doslej najbolj množičen ples s coklami, zato so na zaključku prešteli vse nastopajoče in dogodek prijavili za Guinnessovo knjigo rekordov. Med 950 plešoči holandskimi coklami na ploščadi pred Lucent Danstheater sta bili dve cokli tudi na nogah Celjanke Žive.

da se žene; tretja: brez podpore staršev ne gre itd.). Med mladimi govorniki je bilo zaznati preudarne mislece s tehtno odbrano artikulacijo misli in tudi »maratonce«, ki so s pogostim oglašanjem nadomeščali tehtnost svojih izjav. Na koncu je šopek rož kot nagrada res odšel v roke plesalca z najbolj argumentiranimi govornimi nastopi in prepričljivo predanostjo plesu. Šokirali so Finci s petdesetimi fanti v dinamičnem plesu z izrazito močjo, hitrostjo, spretnostjo in zelo izdelano plesno tehniko, kar priča o uspešnem finskem programu za plesno vzgojo moške populacije.

V plenarnih referatih smo lahko slišali veliko tem, ki okupirajo tudi nas: kako pripraviti mladostnika na sprejemanje predstave sodobnega plesa; kako oblikovati program in metodo za poučevanje plesa vzgojno problematičnih mladostnikov; kdaj probleme v skupini reševati in kdaj se raje učiti živeti s problemi; čigavo gibanje naj učimo otroke; kako zbalansirati tradicionalni ples z novimi plesnimi pojavi, da ljudski ples ne bi izginjal tako kot izginjajo jeziki; kakšno vlogo ima lahko ples v premagovanju težav, ki nastajajo v multikulturalnih družbah; kako aplicirati holistični pristop v poučevanju baleta; kako z aktivnim življenjem in plesom preprečevati otroško debelost; kakšen naj bo **bodoči** učitelj plesa (odprt naj bo za nove ideje in sposoben spremeniti dovolj argumentirana dejstva, znati mora opredeliti tisto, kar dela dobro, vedeti mora, zakaj in kako naj se te prakse nadaljujejo, znati mora identificirati prakse, ki niso dobre, ter z analizo »zakaj« in »kako« te prakse popraviti – J. Smith - Autard). V sodobnem pojmovanju je učitelj plesa umetnik, ki se uči vse življenje, biti mora tudi državljan (ne izoliran od »posvetnega« sveta), vzgojen v sprejemanju različnosti.

Vaje na konicah prstov pa sem poučevala sama, tako mlajšo kot starejšo skupino ... slednja je ob zaključku – dan odprtih vrat, ki je bil 26. 8. 2006, pokazala dve klasični variaciji, mlajša skupina pa skupinski ples, v katerem so deklice pokazale korake, ki so jih osvojile v času seminarja.

Dan odprtih vrat je potekal od 9.–14. ure, obakrat je bila dvorana nadvse obiskana, in lahko zatrdim, da se zanimanje za kulturo, kot je balet, samo širi! Zadnji dan nas je prišel »prekontrolirat« tudi predsednik DBUS-a – Vojko Vidmar, in podelil priznanja udeležencem seminarja.

Baletna predstava

Glasbena šola Jesenice ima baletni oddelek, ki ga vodi Andrew Stevens. Gojenci zelo veliko nastopajo, in prav 27. 10. 2006 so nam ponovno zaplesali v Gledališču Toneta Čufarja na Jesenicah. Predstava se je začela z baletom »KARNEVAL ŽIVALI« C. Saint-Saënsa, v koreografiji Andrewa Stevensa. Predstavili so se nam najmlajši učenci baletnega oddelka in v kostumih vseh tropskih živali navdušili publiko.

Drugi del pa so odplesle učenke višjih razredov – na konicah prstov in z gostom Cristianom Popovicem. Balet: »USODA«, na glasbo E. Griega (Holberg suite), je nastal v koreografiji Andrewa Stevensa, pod vtisom tragične smrti bratranca. V življenju se premnogokrat igramo z usodo in se je sploh ne zavedamo ...

Vrnitev feniksa

Baletno pravljico smo ustvarili na glasbo Mussorgskega, v dramaturgiji Andrewa Stevensa. Koreografsko smo princese prepustili Gaju Rudolfu, muhe je »namuhala« Živa Droljc; kokoške, peteline, ovčke, kače in zapeljive Arabke pa je krotila Nena Vrhovec Stevens. Vojaki, podgane, kralj (Boštjan Luštrek), podganji kralj in princ (Gaj Rudolf) in Feniks (Živa Droljc) niso imeli lahkega dela, saj je šlo za borbo z meči, boj je potekal med dobrim in zlim ... čaravnice so bile neizprosne in so vse živali pometale v kotel. Ampak spoznanje baletne pravljice je: dobro vedno premaga zlo!

Baletni triptih

Predstava Baletni triptih je bila v KUD-u Medvode 2. 12. 2006 ob 19.30 uri. Člani kulturnega društva Feniksbalet so ponudili baletni večer v koreografiji Nene Vrhovec Stevens na W. A. Mozarta Allegro Vivace; Jocelyna Alizarta na Arama Hačaturiana Samson in Dalila in Andrewa Stevensa na glasbo The Shadowsov Dreamer Freddie (Freddie the Dreamer, the Ventures, the Tornados).

Samson in Dalila – Živa Droljc in Gaj Rudolf

Allegro vivace – mlade »Mozartovke«

Priznanje Andrewu Stevensu

Na Jesenicah, v gledališču Toneta Čufarja, je predsednik KS Sora v soboto, 30. 9. 2006, podelil priznanje baletnemu solistu, pedagogu in koreografu Andrewu Stevensu. Priznanje mu je bilo dodeljeno za vse dosežke na področju baleta na Jesenicah. Balet je Andrew začel poučevati »iz nič«, v zelo skromnih prostorih, in dosegel, da se je razvil v številčno zelo velik in zelo uspešen baletni oddelek na Glasbeni šoli Jesenice.

Mladi baletniki in balerine z Jesenic so redno vabljeni k nastopom v gledališču, vadijo pa že nekaj časa v prostorih, ki so ponos šole, samega bivšega župana in na koncu koncev tudi pedagoga in koreografa Andrewa, ki je s svojo voljo in delom pripomogel k izgraditvi te nove dvorane.

Mi mu iskreno čestitamo, obenem pa si želimo, da bi balet postal kulturna dejavnost v vsakem mestu naše države Slovenije.

Andrew Stevens kot Dreamer Freddie z Ireno Senčar in Lucijo Bizant

Slovenke na svetovnem plesnem prvenstvu v Bostonu

Naša članica Nastja Bremec, plesalka, ki smo jo поблиže spoznali in gostili na 5. Gala večeru novih baletnih koreografij leta 2005 in je zelo aktivna v Plesnem centru Terpsihora v Šempetru pri Novi Gorici, zagrizeno in očitno uspešno nadaljuje s svojim plesnim izobraževanjem in ustvarjanjem.

20. in 21. julija 2006 se je v Bostonu odvijalo svetovno plesno prvenstvo, in to v organizaciji Mednarodne plesne zveze (IDO – International Dance Organisation). Razdeljeno je bilo na tekmovanje s področja različnih plesnih zvrsti, kot so: jazz balet, modern in klasični balet. Gre za precej odmevno tekmovanje, ki v ZDA poteka vsako leto in velja za eno največjih.

Nastja Bremec

Nastja Bremec ob prejemu nagrade

Na njem se z njihove strani predstavljajo najuspešnejši plesalci s t. i. nacionalnih in regionalnih tekmovanj.

Poudariti velja, da je bil to prvi nastop predstavnikov slovenskih plesalcev v okviru plesne zvrsti modern, saj so se do sedaj slovenski plesalci na tovrstnih tekmovanjih v ZDA predstavljali le z jazz tehniko. Zato si tudi to štejemo kot izjemen uspeh in priznanje za kvaliteten razvoj modernih plesnih tehnik v okviru vadbe v našem plesnem centru Terpsihora.

Uspeh naših predstavnic je bil izjemen:

Sara Mlakar (Terpsihora, Šempeter - Vrtojba), dijakinja Umetniške gimnazije - baletna smer v Ljubljani - 1. mesto v mladinski starostni kategoriji (od 12 do 15 let) - moderna plesna tehnika - koreografija: Nastja Bremec

Nastja Bremec (Terpsihora, Šempeter - Vrtojba) - 2. mesto v članski starostni kategoriji (od 16 do 40 let) - moderna plesna tehnika, koreografija: Erika Silgoner

Maja Sonc (MIKI Domžale) - 3. mesto v članski starostni kategoriji v jazz baletu

Nastja Bremec:

»Želim si, da bi ples ostal moj tesni življenjski sopotnik tudi v prihodnje, zato so moji cilji v tem trenutku usmerjeni v nadaljevanje plesnega izobraževanja v tujini. To sezono sem v Rotterdamu. Zaradi visoke tehnične izpopolnjenosti (tudi znanja baleta) sem bila sprejeta kar v 3. letnik akademije. Sicer pa sem bila od januarja do maja v Rimu, kjer sem se izobraževala pri slovitim italijanskem koreografu Mauru Astolfiju, ki mi je tudi podelil štipendijo za čas polletnega izobraževanja. Obenem sem ta čas intenzivno delala tudi s plesalko in koreografinjo Eriko Silgoner, ki je name naredila poseben vtis zaradi svoje izjemne tehnične izpopolnjenosti in odlične interpretacije ter stila, ki mi je prav posebej prirasel k srcu.«

Nove

knjige

Nekdanje svečanosti

Prispevki za monografijo Pie in Pina Mlakarja

V okviru projekta Nekdanje svečanosti v počastitev 100-letnice rojstva plesalca, koreografa in pedagoga Pina Mlakarja je v decembru 2006 izšla obsežna knjiga z naslovom Nekdanje svečanosti v založbi Društva baletnih umetnikov Slovenije in v uredništvu prof. psih. ped. in publicistke Katarine Lavš. Knjiga predstavlja dosedaj najbolj obširno zbrano gradivo o izjemnosti življenjske in umetniške poti Pie in Pina Mlakarja.

Knjiga v prvem delu predstavlja ponatis teksta z naslovom Pia in Pino Mlakar avtorice Milice Jovanović, ki je izšel pri Slovenskem gledališkem muzeju leta 1985. V nadaljevanju se nizajo razprave in eseji z dvodnevne simpozija na Slovenski akademiji znanosti in umetnosti v Ljubljani v dneh 12. in 13. decembra 2006, avtorjev Andreja Inkreta, Vesne in Toma Mlakarja, Milice Jovanović, Milka Šparembleka, Irene Avsenik Nabergoj, Milčka Komelja, Henrika Neubauerja in Milka Ramovša. Sledijo spominski zapisi Marka Marina, Jožeta Humerja in Ika Otrina, ki jih dopolnjuje dokumentarno gradivo Pina Mlakarja z naslovoma Memorandum in Kako naprej, ki predstavljata apel avtorja o ohranitvi Večne baletne domačije v Ločni pri Novem mestu, v službi baletne znanosti in umetnosti. Knjiga se nadaljuje z velikim intervjujem Katarine Lavš s sedaj že pokojnim patriarhom slovenskega baleta in dokumenti o razglasitvi Večne baletne domačije za kulturni spomenik. Odlom-

Krutosti pozabe umetniškega in življenjskega opusa, sta v zadnjem letu uspeli iztrgati knjigi o balerini Lidiji Sotlar ter plesalcu, koreografu in pedagogu Iku Otrinu:

Spomini balerine

Lidija Sotlar

Slovensko komorno glasbeno gledališče je izdalo knjigo spominov balerine Lidije Sotlar v uredništvu Henrika Neubauerja. Predstavitve v ljubljanskem opernem gledališču se je udeležilo veliko število njenih kolegov, prijateljev in znancev. Avtorica v svojih spominih najprej oživi svoje otroštvo, nadaljuje s srečanjem z baletnimi koraki, profesionalnim odrom in življe-

Nekdanje svečanosti - naslovnica, oblikovanje Neva Štemberger

ki iz ladijskega dnevnika, ki ga je Pia Mlakar vzorno vodila vseh 50 let njunega »jadralnega« življenja pa preidejo v zaključek knjige, v katerem Danica Dolinar objavlja dopolnjeno Bibliografijo koreografskih stvaritev in Časovnico skozi življenje umetniškega para Mlakar. Knjigo bogati fotografsko gradivo Slovenskega gledališkega muzeja, Arhiva RS, ter privatnih arhivov doma in v tujini. Za izjemno oblikovno podobo knjige je poskrbela oblikovalka Neva Štemberger.

Knjiga je na voljo v Mladinski knjigi (Knjigarna Konzorcij) na Slovenski 29 v Ljubljani, po ceni 41,18 € (9.870 SIT), ali na sedežu Društva baletnih umetnikov Slovenije, Župančičeva 1, Ljubljana (e-mail: dbus@email.si, tel: 040 465 161 ali 040 465 160).

Lidija Sotlar in Črt Škodlar

njem na njem. Oris dela in ljudi, s katerimi se je srečevala, nadaljuje z zasebnim življenjem, ki ga je usodno označil dramski igralec Bert Sotlar. Svoja pričevanja o Lidiji Sotlar predstavljajo: Peter Golovin, Lovrenc Arnič, Polde Bibič in Milica Jovanović. Statistično je obdelan tudi njen celotni opus, vezan na baletno umetnost. Prijetno in zanimivo branje s fotografijami bo nedvomno oživilo marsikatero podobo ljudi in njihovega nekdanjega življenja z gledališčem.

Iko Otrin

Legenda mariborskega baleta

Založba Debora in Slovensko narodno gledališče Maribor sta izdala monografijo Ika Otrina z naslovom Iko Otrin, legenda mariborskega baleta. Obsežen umetniški opus je zajet v tekstovnem delu in podprt z obsežnim fotografskim gradivom. Uvodne besede so zapisali častni predsednik DBUS in patriarh slovenskega baleta Pino Mlakar, nekdanji župan Maribora Boris Sovič, direktor SNG Opera in balet Maribor Danilo Rošker in predsednik DBUS Vojko Vidmar. Po Ikovem avtorskem tekstu, ki ga je poimenoval *Moje življenje z baletom in preplet s številnimi fotografijami*, so pogled na umetnika in njegovo delo predstavili še Andreja Tauber, dr. Ivenka Savič, Olivera - Olja Ilić, Žarko Milenković, Majda Jecelj, Edi Dežman in Ljiljana Keča Rošker. Poleg odlomkov iz kritičnih zapisov je tudi celotna bibliografija vezana na umetniški in življenjski opus. Predstavitve knjige v Kazinski dvorani SNG Maribor je zaokrožila večerna predstava Labodjega jezera, v katerem sta

Umetnost koreografije

Henrik Neubauer

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD) je izdal knjigo z naslovom *Umetnost koreografije*, avtorja Henrika Neubauerja. Knjiga prvenstveno razkriva tančice s poti, ki na koncu pripelje do baletno-plesne predstave, predstavlja nam idejna in vsebinska izhodišča, načine pristopov in dela, vse, kar pomembno vpliva na uspešnost ustvarjalnosti, obenem pa osnovne zakonitosti, ki vladajo v svetu prepleta giba in gledališča.

... Knjiga Umetnost koreografije tako ni samo priročnik za delo s plesalci, za ustvarjanje plesne predstave, temveč skuša pri bralcu in uporabniku vzbuditi poseben, celo spoštljiv odnos do plesne umetnosti. Uvodni pogled v zgodovino upravičeno opozarja, da je bil ples »verjetno prvi umetniški izraz, ki je združeval gibanje in zvok, kretnjo in pesem, in je najbrž starejši kot človeštvo, saj ga je človek povzel po naravi ...«

(Citata iz Predgovora direktorja JSKD Igorja Teršarja)

Evropska glasbena in plesna dediščina

Urednica Lidija Podlesnik

Oddelek za muzikologijo in Center za pedagoško izobraževanje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je izdal Priročnik in zgoščenko *Evropska glasbena in plesna umetnost*. Priročnik je prvenstveno namenjen učiteljem izbirnega predmeta *Plesne dejavnosti*, glasbene in telesne vzgoje, plesnim, baletnim in drugim pedagogom, vzgojiteljem in terapevtom, profesorjem glasbe ter muzikologom, ki so se v preteklih letih udeležili praktičnega izobraževanja Program iz plesa oziroma profesionalnega usposabljanja za zaposlene na področju vzgoje in izobraževanja v organizaciji Ministrstva za šolstvo in šport.

Informacije o knjigi: Lidija Sotlar, Podrožniška 7, 1000 Ljubljana, tel.: 01/251 39 03 ali Slovensko komorno glasbeno gledališče (predsednik), Henrik Neubauer, Omejševa 7, 1210 Ljubljana, tel.: 01/510 65 80, e-mail: henrik.neubauer@guest.arnes.si

Foto Ivan Vinovski

Iko Otrin z svojo monografijo

se, svojemu očetu oz. tastu v naslovnih vlogah poklonila Jaš Otrin in Bojana Nenadović Otrin.

Informacije o knjigi so dostopne na naslovih: SNG Opera in balet, Slovenska 27, Maribor, tel.: 02/250 61 00 in Iko Otrin, Gosposvetska 19 B, Maribor, tel.: 02 241 45 48, e-mail: iko.otrin@kksonline.com).

Umetnost koreografije - naslovnica

Podatki o knjigi so dostopni na JSKD, Štefanova 5, Ljubljana, ali pri avtorju: Henrik Neubauer, Omejševa 7, 1210 Ljubljana, tel.: 01/510 65 80, e-mail: henrik.neubauer@guest.arnes.si

Na zgoščenki, ki jo je izdala Založba kaset in plošč RTV Slovenija, je široka paleta renesančnih glasbenih in plesnih stilov različnih dežel (Francije, Italije, Španije, Nemčije, Nizozemske, Velike Britanije in Slovenije).

Program je nastal v izvedbi Ansambla za renesančno glasbo in ples Cortesia, ki ga po plesni plati vodi Lidija Podlesnik.

Informacije: Oddelek za muzikologijo in Center za pedagoško izobraževanje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (Lidija Podlesnik), Aškerčeva 2, Ljubljana, tel.: 01/241 14 40, e-mail: lidija.podlesnik@ff.uni-lj.si

Mladi Slovenski glasbeniki v Evropi 1982–2006

Lovro Sodja

Kulturna agencija LANE je izdala knjigo Lovra Sodje, v kateri je avtor popisal številne uspehe in sodelovanja naših mladih glasbenikov doma in na tujem, kot jih je zbral v času svojega delovanja v okviru TEMSIG-a (Komisija za tekmovanje mladih slovenskih glasbenikov in baletnih plesalcev v sklopu Sveta za glasbeno izobraževanje RS).

V knjigi so opisi, programi in fotografije evropskih koncertov mladih glasbenikov iz Slovenije in številk drugih držav (1988 do 2005) – skupno 44 koncertov, opisi tekmovanj za evropsko glasbeno nagrado in opisi generalnih zasedanj EMCY iz Antwerpna, Dublina, Dubrovnika, Hamburga, Linza, Ljubljane, Lux-

emburga, Lizbone, Osla, Züricha (1988–2004), opisi šestih evropskih orgelskih tekmovanj v Ljubljani (1989–2004) in treh »orgelskih poti«, z ogledom orgel v cerkvah na Štajerskem, Primorskem in po Dolenjski, opisi tekmovanja za evropsko glasbeno nagrado, spomini in načrti evropskih nagrajencev, seznam Slovencev v žirijah EMCY in opis mednarodnega seminarja Irene Grafenauer v Portorožu. V knjigi najdemo tudi bibliografijo 160 objavljenih člankov v raznih evropskih jezikih od leta 1982–2006.

Cena knjige je 29,19 € (6.995,00 SIT) in je na razpolago na naslovu Kulturna agencija LANE d.o.o., C. dolomitskega odreda 35, 1358 Log pri Brezovici, ali na naslovu avtorja, e-mail: lovro.sodja@guest.arnes.si

Vabila

Razpisi

■ *Nekdanje svečanosti*

Ponovitev večmedijske baletno-plesne predstave v počastitev 100-letnice rojstva Pina Mlakarja

Prav na dan stoletnice rojstva patriarha slovenskega baleta Pina Mlakarja se bomo spomnili na izjemnost umetniškega in življenjskega opusa Pie in Pina poklonili tudi v njegovem rojstnem Novem mestu. Ponovitev svečane večmedijske baletne predstave *Nekdanje svečanosti*, ki je bila premierno izvedena decembra lani v Cankarjevem domu, bo **v petek, 2. marca 2007, ob 19.30 uri v Kulturnem centru Janeza Trdine.**

■ *6. gala večer novih baletnih koreografij v Gledališču Koper*

Vabimo ljubitelje baletne umetnosti, naše znance in prijatelje in vse tiste, ki bi si večer radi ogledali, pa jim to dosedaj ni uspelo, da si pridejo ogledat 6. gala večera novih baletnih koreografij **v nedeljo, 25. februarja, ob 19. uri v Gledališču Koper.** Pristrčno vabljeni!

■ *Balet Don Kihot*

Prijazno vabimo na ogled nove baletne premiere *Don Kihot*, v režiji in koreografiji Dinka Bogdaniča, ki bo **v četrtek, 22. februarja 2007, ob 20. uri na Gospodarskem razstavišču**, kjer se bo našim baletnikom pridružilo nekaj gostov.

■ *11. Mednarodni festival koreografskih miniatur – Beograd 2007*

Društvo baletnih umetnikov Srbije (UBUS) objavlja razpis za sodelovanje na 11. Mednarodnem festivalu koreografskih miniatur, ki se bo odvijal v mesecu maju v Narodnem pozorišču v Beogradu. Rok za prijave je 30. marec 2007. Vse informacije o festivalu in prijavi so dosegljive na spletni strani: www.koreografskeminijature.com in na elektronskem naslovu: info@koreografskeminijature.com.

■ *Strokovne nagrade DBUS za leto 2006*

Izvršni odbor DBUS objavlja razpis za prijavo kandidatur za strokovne nagrade Lydie Wisiakove za leto 2006. Predlagatelji so lahko fizične in pravne osebe. Kandidati za nagrade so člani DBUS, ki so v letu 2006 dosegli pomembne umetniške dosežke na področju baletne umetnosti. Prijave s podatki o kandidaturi in potrebno utemeljitvijo izjemnosti predlaganega dosežka pošljite na naslov: Društvo baletnih umetnikov Slovenije, Župančičeva 1, 1000 Ljubljana, najkasneje do 15. marca 2007.

■ *7. gala večer novih baletnih koreografij na slovensko glasbo*

IO DBUS objavlja rok za prijave za oblikovanje novih baletnih koreografij za 7. gala večer novih koreografij na slovensko glasbo, ki bo organiziran v jesenskem delu leta 2007 v skladu s terminskimi in prostorskimi možnostmi. Premiera je predvidena 7. oktobra 2007.

Pogoji:

Koreografija mora biti oblikovana na slovensko glasbo poljubnega sloga in časovnega razdobja v trajanju od štiri do 12 minut (z možnostjo manjše tolerance). Izvajalci so lahko profesionalni baletni plesalci, praviloma člani DBUS.

Prijave morajo vsebovati natančen izbor glasbe s podatki založnika nosilca zvočnega zapisa, dolžino koreografije, število plesalcev in okvirni koncept nove koreografije. Rok za prijavo se izteče 1. maja 2007. O predlogih bo odločal IO DBUS.

■ *Letni redni občni zbor Društva baletnih umetnikov Slovenije – nedelja, 4. marca 2007, ob 11. uri na Ministrstvu za kulturo, Maistrova 10, Ljubljana*

Vabimo člane Društva baletnih umetnikov Slovenije, da se udeležijo rednega volilnega občnega zbora, ki bo **v nedeljo, 4. marca 2007, ob 11. uri na Ministrstvu za kulturo, Maistrova 10, Ljubljana.** Pozivamo vse, ki so zainteresirani za aktivnejše delo v društvu, da na naslov društva ali osebno članom Izvršnega odbora sporočijo svojo kandidaturo za naslednje funkcije: izvršni odbor (devet članov: predsednik, podpredsednik, tajnik, blagajnik in še pet rednih članov), nadzorni odbor (trije člani) in disciplinsko komisijo (trije člani).

Po zboru bo organizirano kosilo s prijateljskim druženjem, zato pozivamo naše upokojene člane, da se udeležijo srečanja, ki ga zaradi časovne stiske nismo uspeli organizirati v predno-voletnem času.

Zaradi organiziranja prevoza članov iz mariborske regije in rezervacije prostora za obed prosimo vse, da potrdijo svojo udeležbo na Občnem zboru najkasneje do vključno 28. februarja 2007 na telefonske številke: 040 465 161 (Sonja) ali 040 465 162 (Bojana, Maribor) ali po elektronski pošti: dbus@email.si

Dopolnilo oziroma opravičilo:

V zadnji številki glasila Balet nam je v našem poročanju o premieri Labodjega jezera v SNG Opera in balet Maribor pomotoma »pobegnil« podatek, da sta vodilni vlogi Belega in Črnega laboda ter Princa Siegfrieda poleg drugih plesala tudi solista Galina Čajka in Eugen Dobrescu. Za pomanjkljivo informacijo se opravičujemo in z veseljem objavljamo fotografijo tega izvrstnega baletnega para.

Foto Ivan Vinovski

Labodje jezero – Galina Čajka in Eugen Dobrescu

Posloveli so se ...

Pino Mlakar 1907–2006

Pet mesecev pred doseg svojih stote obletnice rojstva so pošle življenjske moči patriarhu slovenskega baleta Pinu Mlakarju. Po šestih letih samevanja se je s tem ponovno združil v kozmično dvoedinost s svojo drago Pio, ki se je poslovila v letu 2000.

Plesalec, koreograf, pedagog, filozof, častni meščan mest Ljubljane in Novega mesta, trikratni prejemnik Prešernove nagrade, dobitnik srebrnega častnega znaka svobode Republike Slovenije, prejemnik plesne nagrade mesta München in častni predsednik Društva baletnih umetnikov Slovenije je v življenjskem in umetniškem združenju s soprogo Pio Mlakar usodno zaznamoval in spreminjal poleg slovenskega in nekdanjega jugoslovanskega tudi evropski kulturni prostor. Več o tem na prvi strani Baleta.

Foto Arhiv SNG Opera in balet Ljubljana

Pino Mlakar

Pino Mlakar
na ljubljanskem baletnem odru s kolegi,
junij 2006

Foto Arhiv SNG Opera in balet Ljubljana

Heidrun Schwaarz

Pretrsla nas je popolnoma nepričakovana izguba balerine, koreografinje in dolgoletne vodje baleta v Nemčiji Heidrun Schwaarz, soproge našega baletnega plesalca in pedagoga Igorja Košaka. Še v prvih poletnih dneh smo se družili ob njenem obisku Ljubljane, ki sta ga izkoristila tudi za to, da sta obiskala vajo za novo koreografijo 6. Gala večera DBUS, ki jo je pripravljala Žiga Jereb, član njune baletne skupine v Nemčiji. Nikomur pa se ni niti sanjalo, da jeseni ne bo dočakala.

Rodila se je v Münchnu 1943. leta, kjer je tudi končala študij na Državni baletni operni šoli (Bayrischen Staatsoper ballettschule). Prvi angažma je imela v Münchnu (Bayerischen Staatsoper), nato je bila kot prva solistka angažirana v gledališču v Strasburgu in leta 1965 v mestnem gledališču v Frankfurtu pod vodstvom Tatjane Gsovsky, Todda Bolenderja in Johna Neumeierja. Leta 1970 je bila angažirana kot primabalerina v nemški državni operi Berlin, kjer je ostala vse do leta 1981, ko je pre-

Heidrun Schwaarz

vzela mesto baletnega direktorja v Aalto – gledališču Essen in ostala tam do leta 1995. Naslednje leto je prevzela baletno vodstvo v Združenih mestnih gledališčih Krefeld/Mönchengladbach (Vereinigten Städtischen Bühnen Krefeld und Mönchengladbach). V štiriindvajsetih letih je kot baletna direktorica koreografirala številne baletne predstave, kot so: Hrestač (Čajkovski), Nižinski – Bog plesa/Genij in norost (Stravinski, Weber, ...), Peer Gynt (Gorecki, Grieg), Remixed (Steve Reich), Orbits (Philip Glass), Pepelka, Coppelia, Romeo in Julia ... in njeno zadnje delo Die Windsbraut (Gustav Mahler).

Matilda Lukša

V 71. letu starosti nas je nepričakovano zapustila mariborska balerina Matilda Lukša. V mariborskem baletu je bila angažirana leta 1953, kjer je plesala vse do upokojitve leta 1976. Gledalcem se je najbolj vtisnila v spomin v vlogi Pike Nogavičke, ki je doživela krstno uprizoritev v sezoni 1960/61 v koreografiji Ika Otrina in na glasbo Kruna Cipcija.

Nam kolegom bo ostala v ljubem spominu tudi s srečanja upokojencev mariborske regije v organizaciji DBUS, ko smo jo po dolgih letih »odsotnosti« uspeli privabiti nazaj v naša druženja.

Foto Vojko Vidmar

Matilda Lukša

Zoran Velevski

Poslovil se je tudi makedonski baletni solist in nekdanji vodja baleta v gledališču v Skopju Zoran Velevski. V poznih osemdesetih letih je bil član baletnega ansambla v Ljubljani. S soprogo Zoico Purovsko sta bila redna gosta v Ljubljani na Srečanjih baletnih umetnikov naše nekdanje skupne države.

Irina Visočinenko

Poslovila se je Irina Visočinenko, baletna plesalka, ki je bila v devetdesetih letih s soprogom Sergejem Semenjukom redna članica baleta SNG Ljubljana. Kasneje sta se preselila na primorski konec Slovenije, kjer sta v različnih mestih poučevala balet.

Drobne

novice

■ 13. maja 2006 smo bili povabljeni na svečani Baletni večer v Festivalno dvorano na Bledu, ki je bil posvečen 15-letnici ustanovitve tamkajšnje baletne šole. Pokojna Dana Renčelj je v letu 1991 na Bledu osnovala Internacionalno baletno šolo in s tem usodno posegla v življenje blejskih otrok. Njeno bogato dediščino, ki jo prvenstveno nosijo v sebi otroci sami, po njeni smrti leta 2003 ohranja in bogati skupinica prav tako entuziastičnih ljudi z Aleksandrom Kravanjo na čelu, in ne moremo mimo ugotovitve, da so v svojih namelih uspešni.

Foto Vojko Vidmar

Aleksander Kravanja s pedagogi, koreografinjami in učenkami

■ 17. junija smo obiskali Drugo baletno revijo na Krasu, ki je predstavila številne mlade baletne nadebudneže iz Ajdovščine, Nove Gorice, Komna, Postojne, Sežane in Povirja, z gosti iz ljubljanske baletne šole. Prireditev je organiziralo Društvo ljubiteljev baletne umetnosti iz Divače in njihov glavni »pogonski motor« Dobrivoj Subič.

Foto Vojko Vidmar

Baletno veselje učenk Društva ljubiteljev baletne umetnosti iz Divače

■ Se gledalci baletnih predstav v Ljubljani zavedajo privilegija, da občasno med »baletkami« lahko vidijo tudi akademsko slikarko? Meseca septembra je baletna plesalka in likovna umetnica Živa Žitnik doživela svoj »srečni trenutek« in »preživela« svojo prvo samostojno razstavo. Na otvoritvi v Tobačni tovarni je vladala prav posebna atmosfera, saj so se med seboj pomešali pripadniki dveh različnih umetniških zvrsti, kar posledično praviloma rezultira v zelo pozitivnih vibracijah.

Foto Vojko Vidmar

Živa Žitnik

■ Ob 60. jubileju mariborskega baleta so v okviru Univerzitetne knjižnice v Mariboru in Slovenskega narodnega gledališča Maribor pripravili razstavo Od Možička do Arhitekture tišine. Avtorici sta bili bibliotekarka Karmen Salmič Kovačič in Kristina Šrot. Razstava je bila odprta od junija do septembra 2006.

Foto Ivan Vinovski

Direktorja SNG Maribor Danilo Rošker in mag. Stane Jurgec med ogledom

■ SIGIC, slovenski glasbeno-informacijski center, je 23. junija 2006 postal polnopravni član IAMIC (International Association of Music Information Centres) v Göteborgu na Švedskem. Zainteresirani za množico podatkov, ki jih SIGIC povečuje ves čas, lahko najdejo stik na: <http://www.sigic.si/> ali info@sigic.si

■ Gabriela Teglaši Velimirovič, plesalka, koreografinja, publicistka, ki jo srečamo tudi v političnih krogih, sestra naše mariborske baletne plesalke Ruže Teglaši Hirschenhauser, je izdala knjigo *Balet, da li se to jede?* Namen knjige je seveda podoben, kot je pri delovanju DBUS, v ozaveščanju ljudi, da je balet pač samo ena od mnogih umetniških vej in da »mistifikacija« v povezavi z njim nima svojega opravičila. Informacije: gambby@neobee.net

■ Miodrag Tabacki, scenograf, kostumograf in profesor na številnih univerzah v tujini, ki je sodeloval z ljubljanskim baletom v letih 1988 in 1997 v baletih Peer Gynt in George Gershwin, je za svojo monografsko knjigo od ameriškega inštituta za gledališko tehnologijo (USITT) prejel nagrado Golden Pen Award.

■ 9. junija 2006 je bilo ustanovljeno Baletno društvo Postojna.

■ Društvo baletnih umetnikov Srbije je svojo prestižno nagrado, imenovano po koreografu Dimitriju Parliču, v letu 2006 med drugimi dodelilo za življenjsko delo prvakini in direktorici baleta Eriki Marijaš, ki jo poznamo iz obdobja sedemdesetih let, ko je Iko Otrin za televizijska snemanja v Ljubljani zbral ugledne baletne soliste iz vse tedanje Jugoslavije.

■ 26. maja 2006 je začelo z delom Udruženje baletskih umetnika Vojvodine (UBUV), ki ima svoj sedež v Srpskem narodnem pozorišču, Pozorišni trg 1, 21000 Novi sad. Predsednik je tamkajšnji prvak baleta Milan Lazić (lazmilan@yahoo.com), generalna sekretarka pa Džana Ćurčić (lama@neobee.net, tel.: +381 21 371 560 in +381 64 28 7 29 70)

■ K uspehu zmagovite popevke na letošnjem evrovizijskem tekmovanju Ema 2007, ki jo poje operna pevka Alenka Gotar, je svoj delež prispeval tudi naš član, baletni plesalec in koreograf Gregor Guštin, ki ga poznamo z Gala večerov novih koreografij DBUS, in je (tudi z lastno prisotnostjo) »razgibal« spremljevalne pevce.

■ Dne 2. februarja 2007 smo v enem od vidnejših časnikov prebrali **šokantno novico**, da v osnutku odloka o proračunu mestne občine Ljubljana za leto 2007, v postavki prestižnih tradicionalnih nagrad za izjemne stvaritve s področja kulture mesta Ljubljane, ki se tradicionalno podeljujejo od leta 1965, poimenovanih Župančičeve nagrade, sredstva - **niso predvidena** ... KOMENTAR VSEKAKOR NI POTREBEN!

Kulturni in umetniški programi TVS
Uredništvo za resno glasbo in balet

PROGRAM

Nedelja 18. 2. 2007, ob pr. 23.00, TVS2

UMETNOST GLASBE IN PLESA

- Kirov predstavlja Nižinskega (Polovski plesi in Šeherezada), pr. 52'

Nedelja 25. 2. 2007, ob pr. 23.00, TVS2

UMETNOST GLASBE IN PLESA

- Plesna skupina DV8: Cena življenja, plesni TV film, pr. 35'

Danica Dolinar

Urednica Uredništva za resno glasbo in balet

Zaradi naše prezasedenosti v projektu Nekdanjih svečanosti, in vpetosti v dogajanja okoli tega, kar se je praktično dogajalo skozi vse leto 2006 (zaradi česar je tudi naše uredništvo »delovalo v temi«), enostavno nismo utegnili vsem vam, našim bralcem, prijateljem, znancem in ljubiteljem baletne umetnosti zaželeto sreče na prehodu v leto 2007.

Čeprav smo že krepko zakoračili vanj, smo mnenja, da ga je še »toliko ostalo«, da kakšna prijazna in lepa »baletna« želja, za srečno in uspešno preplesanje leta 2007 ne more biti odveč.

Torej: Borite se za svoje osrečujoče trenutke, prijazno poskrbite, da bodo z njimi obdarovani tudi tisti, ki vas obkrožajo, in ne dajte se za vsako ceno pretentati terorju kapitala, temveč kakšne trenutke miru posvetite svojim dušam ... Srečno!

Za baletno umetnost naj vas ne skrbi. Pričujoča sličica malčkov, ki so na tak ali drugačen način »plod« (slovenske!) baletne umetnosti (pardon, ljudi, ki se z njo ukvarjajo, hihihhi ...) nam govori, da za bodočnost ne bomo prikrajšani ...

Za DBUS, predsednik Vojko Vidmar

Baletni malčki

Foto Vojko Vidmar

Glasilo izdaja DBUS

DBUS

Župančičeva 1, 1000 Ljubljana

040 465 161 (Sonja Kerin),

040 465 160 in

040 465 162 (Bojana Hinteregger)

E-mail: dbus@email.si

<http://www.dbus.si>

Uredništvo: Vojko Vidmar in Sonja Kerin

Oblikovanje: Neva Štembergar

Lektorstvo: Rudenka Nabergoj

Priprava za tisk: DELO Repro d. o. o.

Tisk: Tiskarna Lotos, Postojna

Zaradi obnove in dogradnje operne hiše, v kateri smo imeli do sedaj svojo pisarnico, bomo prisiljeni najti nadomestno lokacijo. To je razlog, da bo z našimi »uradnimi urami« zaenkrat bolj težko, zato prosimo, da nas kontaktirate po elektronski pošti in po telefonih. Seveda ostajamo z vami in za vas ...